HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

11 ianuarie 2007 *

În cauza C-40/05,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Överklagandenämnden för högskolan (Suedia), prin decizia din 1 februarie 2005, primită de Curte la 3 februarie 2005, în procedura

Kaj Lyyski

împotriva

Umeå universitet,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul A. Rosas, președinte de cameră, domnii A. Borg Barthet și J. Malenovský (raportor), judecători,

avocat general: doamna C. Stix-Hackl,
grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

* Limba de procedură: suedeza.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 27 aprilie 2006,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru guvernul suedez, de doamna K. Wistrand, în calitate de agent;

— pentru guvernul polonez, de domnul T. Nowakowski, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de doamna L. Ström van Lier și domnul G. Rozet, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 septembrie 2006,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolelor 12 CE și 39 CE.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Kaj Lyyski, resortisant suedez angajat în calitate de profesor într-o instituție școlară din Finlanda, și Umeå universitet (Universitatea din Umeå – Suedia), în legătură cu respingerea candidaturii depuse de acesta în vederea frecventării unui curs de formare la această universitate.

Cadrul juridic

Dreptul comunitar

3 Articolul 3 alineatul (1) CE prevede:

„Pentru realizarea scopurilor prevăzute la articolul 2, acțiunea Comunității presupune, în condițiile și în conformitate cu termenele prevăzute de prezentul tratat:

[...]

q) o contribuție la o educație și o formare de calitate, precum și la înflorirea culturilor statelor membre;

[...]"

4 Articolul 12 primul paragraf CE prevede:

„În domeniul de aplicare al prezentului tratat și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevede, se interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate."

5 Potrivit articolului 39 alineatele (1) și (2) CE:

„(1) Libera circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Comunității.

(2) Libera circulație implică eliminarea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă."

6 Articolul 149 alineatele (1) și (2) CE este redactat după cum urmează:

„(1) Comunitatea contribuie la dezvoltarea unei educații de calitate prin încurajarea cooperării dintre statele membre și, în cazul în care este necesar, prin sprijinirea și completarea acțiunii acestora, respectând pe deplin responsabilitatea statelor membre față de conținutul învățământului și de organizarea sistemului educațional, precum și diversitatea lor culturală și lingvistică.

(2) Acțiunea Comunității urmărește:

[...]

— să favorizeze mobilitatea studenților și a profesorilor [...]

[...]"

7 În sfârșit, potrivit articolului 150 alineatele (1) și (2) CE:

„(1) Comunitatea pune în aplicare o politică de formare profesională care sprijină și completează acțiunile statelor membre, respectând pe deplin responsabilitatea statelor membre față de conținutul și organizarea formării profesionale.

(2) Acțiunea Comunității urmărește:

[...]

— să faciliteze accesul la formarea profesională și să favorizeze mobilitatea formatorilor și a persoanelor care urmează un program de formare profesională și, în special, a tinerilor;

[...]"

Dreptul național

Prevederile referitoare la condițiile care trebuie îndeplinite pentru a fi angajat ca profesor pe perioadă nedeterminată în Suedia

8 Capitolul 2 articolul 4 primul paragraf punctele 1 și 2 și al doilea paragraf din Legea 1985:1100 privind învățământul școlar [skollagen (1985:1100), denumită în continuare „legea privind învățământul școlar"] prevede că se califică pentru a fi recrutată pe durată nedeterminată în calitate de profesor în învățământul școlar, preșcolar sau în calitate de educator pentru activități extrașcolare în centrele de recreere din sistemul școlar public:

„1. orice persoană titulară a unei diplome suedeze care atestă pregătirea ca profesor sau o pregătire pedagogică în educarea și supravegherea copiilor și a tinerilor precum cea prevăzută de normele administrative adoptate de guvern pentru aplicarea capitolului 1 articolul 11 din Legea 1992:1434 privind învățământul superior [högskolelagen (1992:1434)] sau o pregătire echivalentă efectuată sub un regim anterior, în care materiile principale corespund acelora prevăzute pentru postul pentru care se candidează;

2. orice persoană căreia i s-a eliberat un certificat de calificare de către Högskoleverket (Oficiul Învățământului Superior), în aplicarea articolelor 4a și 4b.

O persoană necalificată poate fi totuși recrutată pe durată nedeterminată dacă numărul de candidați calificați este insuficient, dacă împrejurări speciale justifică aceasta, dacă persoana respectivă are calificări profesionale echivalente în materiile de studiu legate de postul pentru care candidează și dacă se poate presupune că este capabilă să predea. [...]"

9 Capitolul 2 articolul 4a din legea privind învățământul școlar prevede:

„Se eliberează un certificat de calificare oricărei persoane care a urmat cursuri de formare ca profesor în străinătate, dacă această formare, singură sau coroborată cu experiența profesională, echivalează cu formarea pedagogică prevăzută la articolul 4 primul paragraf punctul 1. [...]"

Prevederile referitoare la programul de formare avut în vedere în acțiunea principală

10 Din decizia de trimitere rezultă că, potrivit proiectului de lege a bugetului pentru anul 2002, de câțiva ani se află în derulare un proiect special de formare a profesorilor („särskild lärarutbildning", denumit în continuare „programul SÄL" sau „cursurile de formare SÄL"), în vederea formării unui număr mai mare de profesori, ținând cont, pe de o parte, de creșterea însemnată a numărului elevilor, iar pe de altă parte, de numeroasele pensionări ale profesorilor.

11 Regulamentul 2001:740 privind formarea specială a profesorilor [förordning om särskilda lärarutbildningar (2001:740), denumit în continuare „regulamentul SÄL"] conține prevederile referitoare la formările SÄL. Acesta conferă unui număr de șase universități și centre de învățământ superior misiunea de a forma pe acei profesori care nu au calificările cerute pentru a fi recrutați pe durată nedeterminată de o instituție școlară suedeză sau pe aceia care doresc să dobândească o calificare suplimentară. Prin această inițiativă, este prevăzut că vor fi formați și calificați aproximativ 4 000 de profesori. Regulamentul SÄL a intrat în vigoare la 1 noiembrie 2001 și este aplicabil până la 31 decembrie 2006.

12 Articolul 1 din regulamentul SÄL, intitulat „Domeniul de aplicare", prevede:

„Prezentul regulament conține dispoziții referitoare la cursuri de formare superioară organizate cu mijloace specifice și care urmăresc să permită studenților susținerea examenului de admitere în profesiunea de cadru didactic."

13 Articolul 2 din regulamentul SÄL, intitulat „Locul formărilor", prevede:

„Cursurile de formare sunt organizate în universitățile și instituțiile de învățământ superior ale statului stabilite de guvern. Expresia «instituție de învățământ superior» desemnează în continuare atât universitățile, cât și instituțiile de învățământ superior."

14 Articolul 3 din regulamentul SÄL, intitulat „Scopul formărilor", prevede:

„Cursurile de formare sunt organizate pentru a răspunde rapid necesarului de profesori calificați și acoperă materiile sau specializările alese de către instituțiile de învățământ superior după consultarea localităților interesate."

15 Referitor la condițiile de admitere, articolul 6 din regulamentul SÄL este redactat după cum urmează:

„Orice persoană care nu îndeplinește condițiile cerute pentru a fi recrutată pe durată nedeterminată potrivit capitolului 2 articolul 4 primul paragraf punctele 1 și 2 din [legea privind învățământul școlar] poate fi admisă la un curs de formare dacă:

1. ținând cont de cursurile de formare superioară pe care le-a urmat anterior sau de experiența sa profesională, posedă aptitudinile necesare pentru susținerea examenului de admitere în profesiunea de cadru didactic în materiile sau specialitățile vizate de pregătire și

2. este angajată în calitate de profesor de reprezentantul unei instituții școlare în care se va putea desfășura partea practică a formării.

Orice candidat care îndeplinește condițiile de recrutare pe durată nedeterminată prevăzute de capitolul 2 articolul 4 primul paragraf punctele 1 și 2 din [legea privind învățământul școlar] poate de asemenea să fie admis la un curs de formare dacă acesta îi permite să se califice pentru predarea uneia sau mai multor materii sau specializări suplimentare."

16 Articolul 7 din regulamentul SÄL prevede:

„Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 6, orice candidat trebuie să fi urmat deja un curs de formare superioară suficientă pentru ca formarea urmată în aplicarea

prezentului regulament să îi permită obținerea diplomei de profesor în conformitate cu articolul 6 primul paragraf sau calificarea pentru predarea unei alte materii, în conformitate cu articolul 6 al doilea paragraf. Cunoștințele echivalente dobândite în Suedia sau în străinătate sunt asimilate cursurilor de formare superioară."

17 Articolul 10 din regulamentul SÄL prevede că durata cursurilor de formare SÄL trebuie să reprezinte cel puțin jumătate din durata programului de muncă și să fie încheiate cel mai târziu la 31 decembrie 2006. Durata totală a formării unui student nu poate depăși o valoare de 60 de puncte. Aceste cursuri de formare trebuie să fie planificate ținând cont de formarea anterioară și de experiența profesională a fiecărui student.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

18 Domnul Lyyski, resortisant suedez, și-a depus candidatura pentru a frecventa, în cadrul programului SÄL, un curs de formare la Umeå universitet, din toamna anului 2004, odată cu reînceperea anului școlar.

19 În dosarul său de candidatură, a indicat faptul că, pe durata acestui curs de formare, va ocupa un post de profesor într-un liceu de limbă suedeză din Åbo (Finlanda).

20 Umeå universitet i-a respins candidatura. Aceasta a considerat, potrivit propriei sale interpretări a regulamentului SÄL și aceleia a Ministerului Educației Naționale suedez, că domnul Lyyski nu făcuse dovada că ar avea calificările cerute pentru a beneficia de formarea organizată în cadrul programului SÄL, atât timp cât nu era angajat într-o instituție școlară suedeză, și trebuia, în consecință, să desfășoare partea practică a acesteia în Finlanda.

21 Domnul Lyyski a sesizat instanța de trimitere cu o acțiune formulată împotriva deciziei de respingere a candidaturii sale adoptate de Umeå universitet. A susținut că trebuia să se constate că îndeplinea condițiile de admitere la respectiva formare și că, în calitate de resortisant suedez rezident în Finlanda și angajat de un liceu de limbă suedeză în acest stat membru, avea o experiență profesională suficientă pentru a începe o carieră de profesor.

22 Umeå universitet, în ceea ce o privește, a susținut în special că existența cerinței angajării de către o instituție școlară în Suedia pentru a avea acces la cursurile de formare SÄL este justificată prin motive obiective și proporționale scopului acestora.

23 Referindu-se la articolul 12 CE și la articolul 149 alineatul (1) CE, precum și la hotărârea Curții din 7 februarie 1979, Knoors (115/78, Rec., p. 399), la hotărârea Curții din 13 februarie 1985, Gravier (293/83, Rec., p. 593), la hotărârea Curții din 2 februarie 1988, Blaizot (24/86, Rec., p. 379), și la hotărârea Curții din 11 iulie 2002, D'Hoop (C-224/98, Rec., p. I-6191), instanța de trimitere consideră că situația din cauză se încadrează în domeniul de aplicare al dreptului comunitar și că, în consecință, se pune problema compatibilității cu acesta din urmă a condiției de a fi angajat într-o școală suedeză pentru admiterea la cursurile de formare SÄL.

24 În aceste condiții, Överklagandenämnden för högskolan a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Dreptul comunitar, în special articolul 12 CE, se opune ca, în cadrul examinării calificărilor unui candidat la o formare ca profesor, destinată să satisfacă pe

termen scurt cererea de profesori calificați în Suedia, să se impună ca persoana interesată să fie angajată de către o instituție școlară suedeză? O astfel de cerință poate fi considerată drept justificată și proporțională?

2) Pentru a se răspunde la prima întrebare, este relevant faptul că un candidat la formare, angajat de către o instituție școlară dintr-un stat membru, altul decât Regatul Suediei, este resortisant [al acestuia din urmă] sau al unui alt stat membru?

3) Pentru a se răspunde la prima întrebare, are vreo relevanță faptul că este vorba mai degrabă de un program de formare a profesorilor a cărui existență este limitată în timp decât de un program de formare permanent?"

Cu privire la întrebările preliminare

25 Prin intermediul acestor întrebări, care trebuie să fie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă dreptul comunitar se opune ca o reglementare națională în temeiul căreia se organizează cu titlu provizoriu o formare destinată să satisfacă pe termen scurt cererea de profesori calificați într-un stat membru să fie aplicată într-un asemenea mod încât beneficiul acestei formări să fie rezervat candidaților angajați într-una dintre instituțiile școlare ale respectivului stat membru și dacă, pentru această evaluare, prezintă relevanță faptul că o astfel de formare are un caracter mai mult sau mai puțin permanent, precum și faptul că persoanele care candidează sunt sau nu resortisante ale acestui stat membru.

26 Pentru a răspunde acestor întrebări, este necesar să se verifice mai întâi dacă o situație precum cea din cauza principală se încadrează în domeniul de aplicare al dreptului comunitar.

27 În speță, cursurile de formare pentru care candidează reclamantul din acțiunea principală în cadrul programului SÄL vizează în special pregătirea profesorilor care nu au calificările cerute pentru a fi recrutați pe durată nedeterminată de o instituție școlară suedeză potrivit modalității obișnuite reglementate de legea privind învățământul școlar. Această formare, care a fost instituită pentru o durată determinată prin intermediul unei finanțări specifice prevăzute de bugetul de stat, are, astfel, ca obiectiv conferirea unor calificări speciale în vederea exercitării activității de profesor pe durată nedeterminată. Trebuie admis, în consecință, că regulamentul SÄL are ca scop formarea profesională. Totodată, aceasta nu este organizată decât în anumite universități și în anumite instituții de învățământ superior.

28 Or, astfel cum s-a pronunțat deja Curtea la punctul 25 din hotărârea Gravier, citată anterior, condițiile de acces la formarea profesională se încadrează în domeniul de aplicare al Tratatului CE (a se vedea de asemenea hotărârea din 1 iulie 2004, Comisia/Belgia, C-65/03, Rec., p. I-6427, punctul 25, și hotărârea din 7 iulie 2005, Comisia/Austria, C-147/03, Rec., p. I-5969, punctul 32).

29 Rezultă de asemenea din jurisprudență că atât învățământul superior, cât și învățământul universitar constituie o formare profesională (a se vedea hotărârea Blaizot, citată anterior, punctele 15-20, hotărârea din 27 septembrie 1988, Comisia/Belgia, 42/87, Rec., p. 5445, punctele 7 și 8, precum și hotărârea Comisia/Austria, citată anterior, punctul 33). Faptul că forma de învățământ are sau nu caracter permanent este irelevant în privința acestei aprecieri.

30 În aceste condiții, o decizie luată în domeniul formării profesionale, precum aceea adoptată în cazul reclamantului din acțiunea principală, se poate încadra în domeniul de aplicare *ratione materiae* a dreptului comunitar.

31 În ceea ce privește libera circulație a lucrătorilor, în sensul articolului 39 alineatul (1) CE, Curtea s-a pronunțat în sensul că orice resortisant comunitar, indiferent de locul său de reședință și de cetățenia sa, care s-a folosit de această libertate și care a exercitat o activitate profesională într-un alt stat membru se încadrează în domeniul de aplicare al acestui articol (a se vedea în special hotărârea din 26 ianuarie 1999, Terhoeve, C-18/95, Rec., p. I-345, punctul 27).

32 Cum acesta este și cazul reclamantului din acțiunea principală, care exercită o activitate profesională în alt stat membru decât cel al cărui resortisant este, situația sa se încadrează în domeniul de aplicare al dreptului comunitar. Prin urmare, este important să se verifice dacă regulile acestuia se opun unei reglementări naționale precum regulamentul SÄL.

33 Mai întâi, se impune a se constata că articolul 12 CE, care este expres invocat de instanța de trimitere și care consacră principiul general al nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate, nu are vocație de a se aplica în mod autonom decât în situațiile reglementate de dreptul comunitar pentru care tratatul nu conține o normă specială de interzicere a discriminării (a se vedea hotărârea din 26 noiembrie 2002, Oteiza Olazabal, C-100/01, Rec., p. I-10981, punctul 25, hotărârea din 11 decembrie 2003, AMOK, C-289/02, Rec., p. I-15059, punctul 25, și hotărârea din 29 aprilie 2004, Weigel, C-387/01, Rec., p. I-4981, punctul 57).

34 Or, în ceea ce privește libera circulație a lucrătorilor, acest principiu a fost consacrat și concretizat prin articolul 39 alineatul (2) CE. În consecință, nu este necesară pronunțarea asupra articolului 12 CE (hotărârea Weigel, citată anterior, punctele 58 și 59).

35 Apoi, se cuvine subliniat că, în repetate rânduri, Curtea s-a pronunțat în sensul că prevederile tratatului referitoare la libera circulație a persoanelor vizează să faciliteze, pentru resortisanții comunitari, exercitarea activităților profesionale de orice natură pe întreg teritoriul Comunității și se opun măsurilor care ar putea defavoriza acești resortisanți atunci când doresc să exercite o activitate economică pe teritoriul altui stat membru (hotărârea din 7 iulie 1988, Wolf și alții, 154/87 și 155/87, Rec., p. 3897, punctul 13, hotărârea din 15 decembrie 1995, Bosman, C-415/93, Rec., p. I-4921, punctul 94, hotărârea Terhoeve, citată anterior, punctul 37, hotărârea din 27 ianuarie 2000, Graf, C-190/98, Rec., p. I-493, punctul 21, și hotărârea din 17 martie 2005, Kranemann, C-109/04, Rec., p. I-2421, punctul 25).

36 Este incontestabil faptul că recrutarea profesorilor pe durată determinată este deschisă tuturor resortisanților statelor membre care au calificările necesare pentru a preda. În această privință, guvernul suedez subliniază, fără a fi contrazis asupra acestui punct, că formările SÄL au tocmai vocația de a se adresa resortisanților altor state membre recrutați în calitate de profesori în Suedia pe bază de contract pe durată determinată și care, într-o măsură mai mare decât resortisanții suedezi, se pot găsi în situația de a nu avea toate calificările cerute pentru a avea acces, urmând calea normală, la locuri de muncă permanente ca profesori.

37 Totuși, în măsura în care o reglementare națională, precum regulamentul SÄL, este aplicată în așa fel încât se solicită candidaților la o formare să fie angajați într-o instituție școlară a statului membru în cauză, excluderea, pe cale de consecință, a candidaturilor profesorilor care sunt angajați într-o instituție școlară dintr-un alt stat membru este de natură a defavoriza resortisanții care lucrează în alte state membre

și mai ales pe aceia care, precum reclamantul din cauza principală, au exercitat dreptul lor de liberă circulație. Aplicarea unei astfel de reglementări apare, în consecință, ca fiind de natură să împiedice libera circulație a lucrătorilor, ceea ce este, în principiu, interzis prin articolul 39 CE.

38 În sfârșit, deși condiția potrivit căreia candidații la cursurile de formare SÄL trebuie să fie angajați într-o instituție școlară suedeză constituie un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor, ea ar putea fi totuși exceptată de la interdicția prevăzută la articolul 39 CE dacă ar urmări un scop legitim compatibil cu tratatul și ar fi justificată de rațiuni imperative de interes general. Cu toate acestea, într-un astfel de caz, ar trebui, în plus, ca aplicarea unei asemenea măsuri să fie de natură să garanteze realizarea obiectivului în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru a-l atinge (a se vedea în special hotărârea din 31 martie 1993, Kraus, C-19/92, Rec., p. I-1663, punctul 32, hotărârea Bosman, citată anterior, punctul 104, hotărârea din 30 septembrie 2003, Köbler, C-224/01, Rec., p. I-10239, punctul 77, și hotărârea Kranemann, citată anterior, punctul 33).

39 Rezultă din articolele 149 CE și 150 CE că organizarea atât a sistemului educativ, cât și a formării profesionale aparține domeniului de responsabilitate a statelor membre. Această responsabilitate implică în special protecția sau îmbunătățirea sistemului educativ, care trebuie, prin urmare, să constituie scopuri legitime în lumina acestor dispoziții din tratat. Este incontestabil că regulamentul SÄL se înscrie chiar în această perspectivă.

40 În ceea ce privește aprecierea rațiunilor imperative de interes general, este evident că adoptarea regulamentului SÄL se înscrie, în Suedia, în contextul unui deficit de profesori calificați recrutați pe durată nedeterminată pe calea obișnuită reglementată prin legea privind învățământul școlar. Rezultă din dosar că acest deficit este o consecință, în acest stat membru, mai întâi a unui mare număr de pensionări ale acestor profesori, apoi a unui număr insuficient de persoane licențiate care să îndeplinească condițiile de acces pe calea obișnuită și, în sfârșit, a creșterii numărului de copii școlarizați. În plus, în măsura în care nu se contestă faptul că recrutarea pe

durată nedeterminată de profesori licențiați, deși este accesibilă tuturor resortisanților statelor membre care au diplomele necesare, totuși nu a permis satisfacerea necesarului de profesori în acest stat membru, nu poate exista nicio îndoială că autoritățile naționale au dreptul de a recurge la serviciile unor profesori recrutați pe perioadă determinată.

41 În consecință, se pune problema de a stabili dacă aplicarea regulamentului SÄL răspunde condiției proporționalității în raport cu obiectivul urmărit.

42 Pe de o parte, trebuie observat că formările SÄL nu sunt organizate decât în șase universități și instituții de învățământ superior, prin intermediul unor finanțări specifice prevăzute de bugetul de stat, cu obiectivul de a forma 4 000 de profesori. Nu rezultă din actele dosarului dacă această acțiune de formare ar avea, în aceste condiții, alt caracter decât unul punctual.

43 Pe de altă parte, se solicită candidaților la formarea specială să fie angajați într-o instituție școlară suedeză. Această condiție, care este susceptibilă de a împiedica accesul la respectiva formare al profesorilor care își exercită activitatea într-un alt stat membru, pare să aibă legătură cu desfășurarea părții practice a formării speciale. Această parte se desfășoară, în principiu, la locul unde profesorul își exercită activitatea. Supravegherea și evaluarea acesteia s-ar dovedi în mod vădit mai dificil de realizat în cazul în care aceasta s-ar desfășura într-un mediu străin sistemului școlar suedez.

44 De asemenea, pentru a aprecia dacă aplicarea măsurii în cauză depășește ceea ce este necesar, trebuie să se analizeze condițiile referitoare la partea practică a formării în cauză. Or, în lumina informațiilor furnizate de guvernul suedez în cursul ședinței, se pare că anumite instituții de învățământ superior sau universități ar putea scuti pe cei interesați de această parte practică. În plus, acest guvern nu a exclus posibilitatea efectuării părții practice într-o altă instituție școlară decât aceea în care persoana în cauză este angajată ca profesor. În aceste condiții, elementele de informare de care dispune Curtea nu îi permit să determine cu exactitate dacă partea practică a acestei formări constituie un element esențial și obligatoriu al acesteia.

45 În plus, activitatea de profesor exercitată de reclamantul din acțiunea principală garantează *a priori* că acesta din urmă are aptitudinile cerute pentru a urma formarea organizată în cadrul programului SÄL și pentru a preda, la încheierea acestuia, în Suedia. Dacă nu este sigur că persoana în cauză și-a manifestat intenția de a accepta în mod efectiv să ocupe un post pe durată nedeterminată în Suedia la sfârșitul unei astfel de formări, această împrejurare nu repune deloc în cauză caracterul comparabil al situației sale cu aceea a profesorilor angajați pe o durată determinată în școlile suedeze, care nu sunt obligate, astfel cum rezultă din indicațiile furnizate Curții în cursul ședinței, să creeze posturi de profesor pe durată nedeterminată în Suedia la sfârșitul respectivei formări.

46 Într-o astfel de situație, excluderea, din principiu, a candidaturii reclamantului din acțiunea principală pentru singurul motiv că ea ar fi fost depusă de către o persoană care nu este angajată într-o instituție școlară suedeză s-ar putea dovedi în cele din

urmă contrară obiectivelor urmărite și ar fi disproporționată, mai ales dacă, în timp ce toate candidaturile echivalente provenind de la candidații angajați într-una din școlile suedeze au putut fi acceptate, obstacolele în calea îndeplinirii părții practice a formării ar putea fi înlăturate fără dificultate.

47 În aceste condiții, nu se poate exclude că modul în care este aplicat regulamentul SÄL depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului care vizează protecția și îmbunătățirea sistemului educativ suedez.

48 Având în vedere caracterul limitat al informațiilor de care dispune Curtea, se impune a se constata că instanța națională, care este învestită cu acțiunea principală și care trebuie să își asume responsabilitatea hotărârii judecătorești pe care urmează să o pronunțe, are obligația de a stabili dacă, în lumina considerentelor dezvoltate la punctele 42-45 din prezenta hotărâre, aplicarea regulamentului SÄL este proporțională față de obiectivul urmărit.

49 Având în vedere ansamblul considerentelor ce precedă, se impune a răspunde la întrebările adresate în sensul că dreptul comunitar nu se opune ca o reglementare națională care organizează cu titlu provizoriu o formare destinată să satisfacă pe termen scurt cererea de profesori calificați într-un stat membru să impună candidaților la această formare să fie angajați într-o instituție școlară a acelui stat, sub rezerva totuși ca punerea în aplicare a acestei reglementări să nu aibă drept consecință excluderea, din principiu, a oricărei candidaturi a unui profesor care nu este angajat într-o astfel de instituție, excludere care să intervină fără examinarea prealabilă și individuală a calităților acelei candidaturi, în special în privința aptitudinilor persoanei în cauză și a posibilității de a controla partea practică a formării primite de aceasta din urmă sau, eventual, de a o scuti de aceasta.

Cu privire la cheltuielile de judecată

50 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Dreptul comunitar nu se opune ca o reglementare națională care organizează cu titlu provizoriu o formare destinată să satisfacă pe termen scurt cererea de profesori calificați într-un stat membru să impună candidaților la această formare să fie angajați într-o instituție școlară a acelui stat, sub rezerva totuși ca punerea în aplicare a acestei reglementări să nu aibă drept consecință excluderea, din principiu, a oricărei candidaturi a unui profesor care nu este angajat într-o astfel de instituție, excludere care să intervină fără examinarea prealabilă și individuală a calităților acelei candidaturi, în special în privința aptitudinilor persoanei în cauză și a posibilității de a controla partea practică a formării primite de aceasta din urmă sau, eventual, de a o scuti de aceasta.

Semnături